

Завод за пољопривреду

"Космај" Младеновац

ЗАВОД ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ „КОСМАЈ” - Младеновац

11400 Младеновац, М. Поповића 2, тел: 011/8231-331, 8233-417

email: zavod.kosmaj@beotel.yu

www.zavod.kosmaj.co.yu

Број: 2

Година VI

Младеновац, 16. II 2009.

БИЛТЕН

САВЕТИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ БИЉНЕ И СТОЧАРСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ

ЗНАЧАЈ ПРИХРАЊИВАЊА СТРНИХ ЖИТА НА ПРИНОС И КВАЛИТЕТ ЗРНА

Прихрањивање стрних жита је најважнија агротехничка мера у пролећном делу вегетације. До почетка влатања тј. пораста у стабло, које ће наступити у трећој декади марта, пшеница и друга стрна жита формирају капацитет за принос. Концентрација храњивих елемената у биљкама највећа је током бокорења, па је веома важно да се у зони кореновог система (0-60цм) налази довољно лакопрístupног азота, фосфора и калијума. Хранива у дубљим слојевима ће бити коришћена у каснијем току вегетације, тако да ће азот са дубине 60-90 цм, биљка користити после фазе класања (мај). Док се фосфор и калијум уносе у јесен пре сетве, азот се даје у два дела: основна доза која се даје такође у јесен и прихрањивање у старту пролећног дела вегетације.

Прихрањивање ће се ове године због велике количине падавина у фебруару, померити календарски односно по отопљавању снега –на крај фебруара,односно почетак марта месеца.

Прихрањивање стрних жита ове године се разликује од претходних, јер јесенас није дато на већини парцела основно ђубриво, али и поред тога како смо имали рану сетву - јер је јесен била лепа, биљке су се добро избокориле, ушле су у зиму доста добро припремљене, било је снежних падавина које су их заштитиле од голомразице.

Приликом давања препорука за ђубрење - за прихрану стрних жита ,треба узети у обзир и азот усвојен у јесен.

Пун ефекат прихрањивања постиже се: ако пшеница не „гладује“ у фази бокорења, ако азот буде у зони корена барем 10 дана пре кретања вегетације, ако у року од седам дана од прихрањивања падне око 10 литара кише по квадратном метру,ваљак поспешује растварање ђубрива и његово усвајање. Азот подстиче бокорење и вегетативни пораст, а успорава развиће.

Приоритет приликом прихрањивања стрних жита имају парцеле које нису добиле НПК, раније засејани усеви, и они који су делимично оштећени од ниских температура.

Прихрањивање треба обавити у две фазе, и то 60% азота одмах, а затим преосталих 40% азота за 15-так дана ,наравно касније обавити корекције. Водити рачуна о густини сетве, стања усева, биљне врсте, и наравно водити рачуна да не дође до полагања усева у каснијим фазама развића.

Произвођачи који су урадили агрохемијску анализу земљишта, треба да погледају своје препоруке за прихрану, и у случају нејасноћа да се јаве нашој Стручној служби ради консултовања око количине примене азотних ђубрива (не користити УРЕУ-на киселим земљиштима).

Виолета Величковић гил.инј.

СПЕЦИФИЧНОСТИ ГАЈЕЊА ТРЕШЊЕ

Услови гајења

Од климатских услова за гајење трешње посебно значење има температура, и то у првом реду апсолутно минималне током зимског мировања, на почетку и на крају вегетације. Распоред падавина током вегетације је врло битан у фази раста плода, а посебно у фази дозревања. Доста је отпорна на ниске температуре, током зиме издржи, краће време и до -28°C

Приликом одабира парцеле за подизање засада треба имати у виду могућност појаве касно пролећних мразева. Веће количине падавина у фази дозревања плодова проузрокују пуцање плодова и израженији напад болести и штеточина. Интензивно гајење трешње захтева дубока, добро дренирана и плодна земљишта. Уколико је земљиште прековремено влажно корен почиње да трули.

Трешња захтева ђубрење са већим садржајем органске материје. Пожељно је да реакција земљишта буде слабо киселе реакције. Пре садње земљиште треба риголовати на дубину од 50-60 цм. и унети 30-40 тона стајњака и 1000-1500 кг. комплексног ђубрива ПК 0:15:30. Узимањем узорака и хемиском анализом земљишта, можемо прецизно одредити количину уноса мин. ђубрива.

У периоду пуне родности треба сваке јесени ђубрити са 800-1000 кг/ха комплексним мин. ђубривима НПК чији је однос 8:16:24 после чега земљиште треба заорати. Рано у пролеће трешњу треба пођубрити са КАН-ом са 3-5 кг. по стаблу. Трешње окалемљене на дивљој трешњи саде са растојањем 6x5 м. Појавом новостворених кржљавих подлога као што су Гизела 5 и 6 Едабриз и других саде се 3x2,5 м, 3x3 м. што омогућује више садница по хектару. Стабла калемљена на овим подлогама су нижег раста и лакше се изводе агротехничке и помотехничке мере, плодови се беру практично са земље, рађају плодове већ у другој години након садње, пуна родност од шесте године, плодови раније сазревају.

Опрашивање трешње

Често збуњује чињеница да стабла прелепог изгледа и са обилно цветалом крошњом не доносе плодове, за то постоје више разлога, али један најбитнији је опрашивање. Иако постоје неколико самооплодних сорти, трешња је самобесплодна врста и захтева унакрсно опрашивање. Да би унакрсно опрашивање било успешно потребне су 2 до 3 унакрсно компатибилна опрашивача са истим временом цветања или чије се време цветања поклапа. Опрашивање је један од најважнијих процеса читавог тока вегетације код трешње. Да би се постигао максималан успех на тржишту плодови трешње морају имати лепу црвену боју, морају бити крупни, чврсти, сочни, пријатне ароме и благо накиселог укуса.

Економски значајне и од стране потрошача добро прихваћене а које бих препоручио су: Бинг, Регина, Лапинс, Суммит, Енрика, Бурлат, Стела, Асенова рана, Чарна, Хеделфинген, Ван,

Тренд пораста тражње трешње на тржишту, приметно подизање нових засада је добар наговештај бољих дана за ову врсту.

Саветодавна служба
Воћарства и виноградарства
Глишић Драгољуб д.и.и.и.

СУЗБИЈАЊЕ БАКТЕРИОЗНЕ ПЛАМЕЊАЧЕ У ПЕРИОДУ МИРОВАЊА ВОЋА

E.amylovoga проузроковач бактериозне пламењаче воћака се током периода мировања одражава у рак ранама на једногодишним,двогодишњим и вишегодишњим гранама воћака,па чак и на деблу. Стога зимска резидба,односно механичко уклањање оболелих грана представља важну меру борбе против ове толико штетне бактерије.

Резидбу треба обавити у периоду од 15. јануара до 15. марта, јер је тада активност бактерија у рак ранама најмања. Резидбом треба уклонити све гране са рак ранама формираним у предходним вегетацијама.Приликом резидбе заражени делови воћака се морају уклонити 30-50 цм. испод видљивих симптома на тањим гранама и 50-100 цм.испод симптома на дебљим гранама.

За препоруку је и кречење јаче оболелих стабала.Све коренове узбојке који се развијају на месту искрчених стабала,такође,треба уклонити.

Потребно је уклонити и кратке родне гранчице које се развијају на деблу и скелетним гранама пошто инфекција преко њих може довести до прстеновања скелетних структура и довести до губитка значајног дела воћке. Препоручује се и уклањање свих преосталих плодова који остају на гранама до пролећа пошто и они представљају извор инокулума.

Прибор за резидбу обавезно дезинфиковати након сваке интервенције 70%алкохолом или 10% раствором Na-hipohlodrita (ово средство је корозивно па се након резидбе алат подмазује).

Препоручује се уклањање биљака глога,ватреног трна,дуњарице, у близини засада, као и појединачних оболелих стабала дуње, крушке, јабуке и мушмуле изван воћњака.

Дийл.инї.Крсмановић Љиљана

ПАРАМЕТРИ ХИГИЈЕНСКЕ ИСПРАВНОСТИ МЛЕКА

Да би се добили квалитетни производи од млека, потребно је произвести сирово млеко доброг квалитета, које је одређено параметрима хемијског састава и хигијенске исправности. Хигијенски исправно млеко је са малим бројем микроорганизама и ниским садржајем соматских ћелија и резидуа (остаци пестицида, хормона, антибиотика и дезинфицијенаса).

Млеко представља веома повољну средину за живот микроорганизама. У њему се налазе беланчевине, млечни шећер, млечна маст, калцијумове и магнезијумове соли, витамини, ензими... Зато се при повољним температурним условима микроорганизми у млеку размножавају брзо и доводе до слабљења његовог квалитета.

Микроорганизми су одговорни и за запаљенске промене вимена музних крава. Млечне жлезде производе мноштво одбрамбених фактора које означавамо као соматске ћелије. Реч је о леукоцитима, макрофагима и епителним ћелијама саме животиње које су пореклом из вимена и које чине одбрамбене ћелије организма у случају појаве маститиса. Број соматских ћелија већи од 400.000 у мл.млека, указује да је маститис присутан.

Услове у производњи сировог млека треба прилагодити савременим принципима и стандардима. У том погледу веома су битни захтеви везани за здравствено стање музних грла и за хигијену имања. Хигијена имања подразумева хигијену при мужи, хигијену просторија и опреме, хигијену особља и хигијену производње.

Критеријуми за оцену хигијенске исправности млека су укупна бројност микроорганизама и број соматских ћелија у 1 мл млека. Стимулација за хигијенску исправност се постиже ако број микроорганизама и број соматских ћелија припада екстра, првој и другој класи.

Класе млека	Број микроорганизама / мл млека	Број соматских ћелија / мл млека
Екстра	≤ 100.000	≤ 400.000
I класа	100.001-400.000	≤ 400.000
II класа	400.001-1.000.000	≤ 400.000
III класа	>1.000.000	≤ 400.000

Перић Преграї дийл. инї.

МЕСНАТЕ РАСЕ ОВАЦА - ТЕКСЕЛ

Ово је једна од раса која се користи за производњу меса и вуне. Настала је у северном делу Холандије, а одатле се ширила по Европи. Највише се извозила у Француску, Белгију и Немачку.

У последњих неколико година увози се у нашу земљу, али не у неком већем броју. Ова раса се карактерише добром меснатошћу. Висина тела износи од 75-80 см. Карактерише се брзим стасавањем, те за оплодњу стиже већ са 8 месеци. Има добру плодност, а проценат ближњења је јако велики. Вуна јој је дуга и груба, спада у типове оваца са полуотвореним руном. Принос вуне за годину дана код овнова износи од 8-11 кг, док код оваца од 5-6 кг.

Грађа тела је таква да се могу уочити добре партије меса. Тежина овнова износи од 120-140 кг, док женска грла теже најчешће између 70-90 кг. Ова раса има добру млечност па из тог разлога јагњад напредују добро и брзо.

Тексел се може препознати по белом руно. Глава ове овце обрасла је кратком белом длаком као и доњи делови ногу. На глави се могу јасно уочити пигментације око губице и усана, а исто тако и на папцима. По овим морфолошким особинама, разликују се од других оваца, па се могу лако и брзо препознати.

Препоручује се да се ова раса држи у чистој раси, али исто тако може се мелезити са домаћом праменком. Има случајева да се тексел укршта са wirttemberg расом, а њихово потомство како мушко тако и женско користи се за тов и клање.

Радовановић Бранислав дил.инї